

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
СЕРЕДНЯ ОСВІТА. БІОЛОГІЯ, ПРИРОДОЗНАВСТВО,
ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

**першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка**

**Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти зі спеціалізації «Середня освіта.
Біологія, природознавства та здоров'я людини»**

**Професійна кваліфікація: Вчитель біології, природознавства та основ
здоров'я закладу загальної середньої освіти**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою СНУ імені Лесі Українки

Голова Вченої ради

_____ /Анатолій ЦЬОСЬ/

(протокол №__ від «__» _____ 2020 р.

Освітня програма вводиться в дію з__ 2020 р.

Ректор _____ Анатолій ЦЬОСЬ

(наказ №__ від «__» _____ 2020 р.

Луцьк – 2020

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій та регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки бакалаврів у галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

Освітньо-професійна програма заснована на компетентнісному підході підготовки фахівця в галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою СНУ імені Лесі Українки у складі:

1. Дмитроца О. Р. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри фізіології людини і тварин, керівник робочої групи;
2. Коцун Л. О. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук;
3. Кузьмішина І. І. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук;
4. Коцан І. Я. – доктор біологічних наук, професор кафедри фізіології людини і тварин;
5. Омельковець Я. А. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри зоології;
6. Козлович С. В. – вчитель біології комунального закладу «Луцький навчально-виховний комплекс загальноосвітньої школи І-ІІ ступенів № 7 - природничий ліцей» Луцької міської ради Волинської області.
7. Абрамчук І. – учитель біології, основ здоров'я Тріщинської ЗОШ І-ІІІ ст. Сарнинського району, Рівненської області
6. Зубчевська Д.С. – студентка БЗЛ 230 медико-біологічного факультету СНУ імені Лесі Українки.

Рецензії та відгуки роботодавців, стейкхолдерів:

Освітньо-професійна програма погоджена вченою радою медико-біологічного факультету (протокол № 8 від 26.05. 2020 р.), схвалена науково-методичною комісією медико-біологічного факультету (протокол № 9 від 13.05. 2020 р.) та затверджена Вченою радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 7 від 28. 05. 2020 р.). Порядок розробки, експертизи, затвердження і внесення змін в освітню програму регулюється «Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями в Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки», затвердженим Вченою радою СНУ імені Лесі Українки. Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та

розповсюджена без дозволу Східноєвропейського національного університету
імені Лесі Українки.

Лист погодження
освітньо-професійної програми
«Середня освіта. Біологія, природознавство, здоров'я людини»
першого рівня вищої освіти
за спеціальністю – 014 Середня освіта (біологія та здоров'я людини)
галузі знань – 01 Освіта / Педагогіка
Професійна кваліфікація: Вчитель біології, природознавства та основ
здоров'я закладу загальної середньої освіти

Голова науково-методичної комісії
медико-біологічного факультету
протокол № від 2020 р. _____ доц. Олена ДМИТРОЦА

Завідувач кафедри фізіології людини
і тварин
протокол № від 2020 р. _____ проф. Алевтина
МОРЕНКО

Завідувач кафедри ботаніки і методики
викладання природничих наук
протокол № від 2020 р. _____ проф. Сергій ВОЛГІН

Завідувач кафедри зоології
протокол № від 2020 р. _____ проф. Катерина
СУХОМЛІН

Голова Вченої ради медико-біологічного факультету
протокол № від 2020 р. _____ доц. Ярослав СТЕПАНЮК

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«Середня освіта. Біологія, природознавство, здоров'я людини»
зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Освітня кваліфікація	Бакалавр середньої освіти зі спеціалізації «Середня освіта. Біологія, природознавство та здоров'я людини»
Професійна кваліфікація	Вчитель біології, природознавства та основ здоров'я закладу загальної середньої освіти
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта. Біологія, природознавство, здоров'я людини
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, загальний термін навчання – 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	відсутня
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта; рівень вищої освіти «Молодший спеціаліст» («Молодший бакалавр»), бакалавр
Мови викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	3 роки 10 місяців
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://eenu.edu.ua/uk
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Підготовка компетентного конкурентоспроможного фахівця в галузі біологічної та педагогічної наук, здатного на високому професійному рівні виконувати свої обов'язки та вирішувати практичні проблеми відповідно до вимог Нової української школи, керуючись моральними та етичними принципами, готового до формування загальних та фахових компетентностей та до подальшого саморозвитку та навчання.	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка, спеціальність	<i>Об'єктами вивчення та професійної діяльності є комплексне оволодіння бакалаврами сучасними досягненнями педагогічної та біологічної наук, здоров'язберігаючих та інноваційних технологій навчання для реалізації компетентнісно-орієнтованого навчання з біології, природознавства, здоров'я людини у закладах загальної середньої освіти.</i> <i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних забезпечити освітній процес

<p>– 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)</p>	<p>з біології, природознавства, здоров'я людини у закладах загальної середньої освіти відповідно до сучасних вимог.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> поняття, закономірності, об'єкти та явища біологічної науки, сучасні методики та інноваційні педагогічні технології навчання біології, природознавства, здоров'я людини.</p> <p><i>Методи, методики, технології:</i> сучасні науково-природничі методи дослідження, педагогічні, інформаційні та комп'ютерні технології навчання біології, природознавства, здоров'я людини.</p> <p>Програма характеризується наступними основними компонентами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теоретична підготовка (викладання навчальних дисциплін циклу загальної та професійної підготовки); - практично-професійна підготовка (навчальна комплексна, психолого-педагогічна, педагогічна практики), - науково-дослідницька підготовка (виконання курсової роботи з біології, здоров'я людини, природознавства та методик їх навчання, участь студентів у наукових гуртках, проблемних групах, наукових заходах, конкурсах наукових робіт). <p>Програма розроблена як міждисциплінарна та, окрім, біологічних дисциплін, включає природничі та здоров'язберігаючі дисципліни.</p> <p>Співвідношення обсягів освітніх компонент програми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цикл загальної підготовки – 83 кредити ЄКТС (34, 6 %) 2. Цикл професійної підготовки – 97 кредитів ЄКТС (40,4 %) 3. Цикл вибірових дисциплін – 60 кредитів ЄКТС (25 %)
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна (бакалавра).</p> <p>Навчання за освітньо-професійною програмою має прикладну орієнтацію і передбачає практичну підготовку фахівців в галузі біології із широким доступом до працевлаштування на посадах вчителя біології, природознавства та основ здоров'я у закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти, до освітньої діяльності у закладах позашкільної освіти природничого напрямку, забезпечуючи конкурентоспроможність випускників програми.</p> <p>Базова підготовка дозволяє продовжити навчання в магістратурі за спорідненими спеціальностями.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма передбачає здобуття сучасних, системних знань, умінь і навичок із сфери предметної області, достатніх для організації ефективного компетентнісно-орієнтованого навчання біології, природознавства, здоров'я людини та інноваційної професійної діяльності у закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Ключові слова: біологія, природознавство, здоров'я людини, методика навчання, інноваційні технології, освітня діяльність.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма передбачає міждисциплінарну підготовку фахівців із сучасним науковим світоглядом, яка здійснюється у професійно-орієнтованому освітньому просторі та дозволяє сформувати у здобувачів вищої освіти загальні та фахові компетентності та відповідні орієнтири на новітні технології навчання біології, природознавства, здоров'я людини відповідно до освітнього простору регіону, де на сучасному етапі є потреба у багатoproфільних фахівцях, здійснення організації та</p>

	проведенні освітньої діяльності. Практичну реалізацію отриманих бакалаврами предметних та педагогічних компетентностей у сучасному освітньому середовищі забезпечують практики (навчальна комплексна, психолого-педагогічна та педагогічна).
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахівець здатний виконувати зазначену професійну роботу відповідно до національного класифікатора професій (ДК 003-2016): 2320 – Викладач професійного навчально-виховного закладу; 3340 – Асистент вчителя; 3340 – Викладач-стажист; 2331 – Вчитель загальноосвітнього навчального закладу; 2320 – Вчитель загальноосвітнього навчального закладу; 2351.2 – Методист; 2359.2 (5□) - Методист-валеолог; 2359.2 – Методист позашкільного закладу; 2359.2 – Педагог-валеолог; 1229.4 21897 – Завідувач кабінету навчального; 2359 – Інші професіонали в галузі навчання; 3340 – Лаборант (освіта).
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою (другого) магістерського рівня вищої освіти. Набуття кваліфікацій за іншими спеціальностями та/або спеціалізаціями в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес побудовано за студентоцентризованим та компетентнісно-орієнтованими підходами навчання. Викладання: класичні й активні методи навчання (комбіновані лекції, практичні та лабораторні заняття, дискусії, бесіди, презентації, проєктна діяльність, моделювання професійних ситуацій, проблемні завдання, індивідуальна дослідницька робота тощо). Навчання: студентоцентризоване, проблемно-орієнтоване, самонавчання, навчання через практику. Акцент робиться на особистому саморозвитку, що сприяє формуванню потреби й готовності до продовження самоосвіти упродовж життя Навчально-методичне та консультативне забезпечення освітніх компонентів здійснюється через університетське віртуальне навчальне середовище. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи здійснюється через використання електронних лекцій, методичних вказівок та завдань. Можливість дистанційного навчання та зворотній зв'язок зі здобувачами вищої освіти здійснюється за допомогою он лайн системи (Moodle та Office 365).
Оцінювання	Основою системи оцінки навчальних досягнень студентів є аналіз знань та компетентностей: поточне оцінювання роботи студентів упродовж семестру (тести, усне опитування,

	<p>самостійні роботи, реферати та ін.); проміжний (модульний) контроль; підсумковий контроль (залік чи екзамен), що може проводитись письмово чи усно; звіти проходження практик; захист курсової роботи; державна атестація (Комплексний екзамен з біології, здоров'я людини, природознавства та методик їх навчання), при якій оцінка виставляється комісією, головою якої є провідний фахівець зі спеціальності (чи галузі).</p> <p>Тестування знань здійснюється у середовищах Moodle та Teams. Оцінювання відбувається за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, незараховано), 100-бальною та шкалою ЕКТС (А, В, С, D, E, FX). Оцінювання здобувачів вищої освіти демонструє ступінь досягнення запланованих програмних результатів навчання. Критерії та методи оцінювання оприлюднюються заздалегідь.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні задачі в галузі середньої освіти при здійсненні педагогічної діяльності з навчання біології, природознавства та основ здоров'я або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій, законів, проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог до професійної, навчальної або дослідницької діяльності.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Знання та розуміння предметної області (біологія, природознавство, здоров'я людини), специфіки професійної діяльності для формування в учнів наукового світогляду.</p> <p>ЗК 2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку.</p> <p>ЗК 3. Здатність чітко та послідовно висловлюватися усно або письмово на теми, що стосуються різноманітних фахових питань українською мовою.</p> <p>ЗК 4. Здатність використовувати знання іноземної мови в професійній освітній діяльності.</p> <p>ЗК 5. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у його розвитку.</p> <p>ЗК 6. Здатність працювати автономно та в команді, генерувати нові ідеї, оцінювати і забезпечувати якість виконуваних робіт, приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 7. Здатність застосовувати знання на практиці та ефективно розв'язувати практичні задачі, проводити дослідно-експериментальну роботу.</p> <p>ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо із врахуванням морально-етичних норм професійної діяльності і академічної доброчесності.</p> <p>ЗК 9. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні</p>

	<p>технології, у тому числі й інформаційні та комунікаційні, здійснювати обробку інформації з різних джерел для забезпечення високої якості освітнього процесу, самовдосконалення та навчання впродовж життя.</p> <p>ЗК 10. Здатність адаптуватися до динамічного сьогодення та майбутнього, діяти в новій ситуації, готовність застосовувати набутий досвід для збереження власного здоров'я та здоров'я інших.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність використовувати фундаментальні знання з біології та близьких предметних галузей у сфері професійної діяльності у закладах загальної середньої освіти та конкретизувати їх прикладами природи рідного краю.</p> <p>ФК 2. Здатність орієнтуватися у світовому та національному освітньо-науковому просторі у контексті необхідного постійного розширення знань з різних галузей наук для підвищення професійної майстерності.</p> <p>ФК 3. Здатність розуміти та використовувати біологічні поняття, закони, концепції, вчення й теорії біології для пояснення та розвитку в учнів розуміння цілісності та взаємозалежності живих систем і організмів.</p> <p>ФК 4. Здатність розуміти й уміти пояснити будову, функції, життєдіяльність, розмноження, класифікацію, походження, поширення, використання живих організмів і систем усіх рівнів організації.</p> <p>ФК 5. Здатність застосовувати сучасні методи дослідження біологічних об'єктів, планувати та проводити наукові дослідження з біології та на межі предметних галузей, здійснювати їх інформаційне та методичне забезпечення, інтерпретувати дані та робити висновки, готувати результати наукових робіт до оприлюднення.</p> <p>ФК 6. Здатність забезпечувати педагогічний супровід учнів при індивідуальному та груповому виконанні ними проєктних завдань, враховуючи їх вікові особливості та пізнавальні інтереси.</p> <p>ФК 7. Здатність розкривати сутність біологічних явищ, процесів і технологій, розв'язувати біологічні задачі з використанням математичних методів.</p> <p>ФК 8. Здатність застосовувати сучасні методики й освітні технології, в тому числі інформаційні, для планування та організації освітнього процесу з біології, природознавства та здоров'я людини в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ФК 9. Здатність застосовувати екологічні знання у педагогічній діяльності для екологізації мислення та поведінки учнів на основі усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування відповідно до концепції сталого розвитку.</p> <p>ФК 10. Здатність реалізовувати загальну модель процесу навчання до комплексного планування та організації освітнього процесу з біології, природознавства та основ здоров'я в школі з підготовкою аналітичної звітної документації навчання учнів.</p> <p>ФК 11. Здатність здійснювати добір інноваційних методик,</p>

	<p>оптимальних методів і засобів навчання біології, природознавства та основ здоров'я, спрямованих на розвиток здібностей учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей.</p> <p>ФК 12. Здатність створювати оптимальне освітнє середовище для учнів різного соціально-культурно-економічного контексту, в тому числі для дітей з особливими потребами.</p> <p>ФК 13. Здатність до педагогічного спілкування у рідному та іншомовному середовищі, нестандартного вирішення комунікативних завдань, які виникають у процесі педагогічного спілкування; до мотивації та переконання, уміння уникати конфліктів і, в разі потреби, розв'язувати їх.</p> <p>ФК 14. Здатність формувати в учнів позитивну мотивацію до здорового способу життя на основі розвитку життєвих навичок, упроваджувати здоров'язбережувальні технології в педагогічній діяльності; створювати рекомендації щодо раціоналізації здорового способу життя.</p> <p>ФК 15. Здатність реалізовувати заходи щодо створення безпечних умов праці та навчання, забезпечувати охорону життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності.</p>
7 – Програмні результати навчання	
ПРН 1	Володіти знаннями з основ історії та культури України, що сприяють соціалізації особистості, розвитку її загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, сприйняттю етичних цінностей.
ПРН 2	Знати та розуміти історію та закономірності розвитку біології, її місце у загальній системі знань про природу і суспільство; знати сучасну термінологію, наукові поняття, закони, концепції, вчення та теорії; використовувати ці знання для формування в учнів цінності наукових знань, екологічної свідомості.
ПРН 3	Знати сучасну систему організації природи та методології природничо-наукового пізнання, закономірності будови, функціонування природних систем, в т. ч. організму людини, їх розвиток і взаємодію, основні функціональні особливості для підтримання сталості складу, структури, взаємозв'язок із неживою природою; використовувати знання для їх охорони, відтворення та збалансованого розвитку.
ПРН 4	Знати закономірності розвитку особистості, вікові особливості та психологію школярів, у тому числі з особливими освітніми потребами.
ПРН 5	Демонструвати готовність до зміцнення особистого здоров'я та здоров'я учнів шляхом використання рухової активності людини та інших факторів здорового способу життя; демонструвати знання основних принципів збереження й зміцнення здоров'я, формувати ціннісні орієнтації щодо здорового способу життя.
ПРН 6	Знати принципи, форми, сучасні методи, у тому числі інтерактивні, новітні освітні технології, методичні прийоми навчання предмету в закладах загальної середньої освіти для формування предметних компетентностей учнів; уміти конструювати різні типи уроків з біології, природознавства та основ здоров'я, застосовуючи інноваційні методики; вміти організувати освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.
ПРН 7	Розуміти значення культури як форми людського існування, вміти цінувати біорізноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності

	сучасними принципами поваги, толерантності, діалогу і співробітництва, формувати свідоме ставлення до екологічних проблем, усвідомлення біосферної етики.
ПРН 8	Уміти спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань з використанням наукових термінів, визнаних у фаховому середовищі; використовувати іншомовні джерела для отримання інформації біологічного, природознавчого, здоров'язберігаючого або педагогічного змісту.
ПРН 9	Володіти навичками збору та обробки первинного біологічного матеріалу, вмінні виготовляти колекції, тимчасові мікропрепарати, гербарії та використовувати їх у навчальному процесі.
ПРН 10	Вміти застосувати теоретичні знання та практичні методи біології та природничих наук на операційному рівні для формування цілісної наукової картини світу.
ПРН 11	Розуміти основні тенденції розвитку змісту сучасної біологічної освіти, вмінні переносити систему наукових знань з біології, природознавства, дисциплін оздоровчого спрямування та суміжних галузей у площину навчальних предметів, застосовувати їх для розв'язування практико-орієнтованих завдань і біологічних задач.
ПРН 12	Уміти використовувати основні технічні засоби у професійній діяльності для формування в учнів ключових і предметних компетентностей та забезпечення якості освітнього процесу: працювати на комп'ютері і в комп'ютерних мережах, використовувати універсальні пакети прикладних комп'ютерних програм, створювати бази даних на основі ресурсів Internet.
ПРН 13	Уміти аналізувати державні нормативні документи для планування і конструювання основних видів навчальної діяльності учнів, створення рівноправного і справедливого освітнього середовища.
ПРН 14	Демонструвати вміння проводити власні наукові дослідження з дотриманням норм академічної доброчесності та організовувати науково-дослідну роботу з учнями, інтерпретувати дані та робити висновки, готувати результати наукових робіт до оприлюднення.
ПРН 15	Володіти знаннями та вміннями з дотримання безпечних умов праці та охорони навколишнього середовища.
ПРН 16	Інтегрувати знання психології, педагогіки, методик навчання біології, природничих наук та основ здоров'я для реалізації завдань біологічної та природничої освіти у закладах загальної середньої освіти.
ПРН 17	Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, обґрунтовувати власну позицію; усвідомлювати цінність знань та прагнення до професійного самовдосконалення та саморозвитку, самостійно обирати форми та засоби пошуку та засвоєння нових знань.
ПРН 18	Володіти, з дотриманням етичних норм, уміннями формувати комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями й вихованцями та їхніми батьками; володіти засобами рефлексії, навичками оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.
ПРН 19	Вміти організовувати співпрацю учнів, контролювати й об'єктивно оцінювати їхні навчальні досягнення, ефективно працювати в педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях та критично оцінювати професійні навички колег-педагогів.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове	До реалізації освітньо-професійної програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими

забезпечення	званнями, висококваліфіковані спеціалісти Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, у яких достатній рівень наукової та професійної активності (не менше чотирьох видів та результатів професійної діяльності особи згідно п. 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності від 30.12.2015 р. №1187 (із змінами, внесеними згідно з постановою КМУ від 10.05.2018 р. № 347)). З метою підвищення фахового рівня науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, в т. ч. закордонні. Не менше 10% науково-педагогічних працівників, задіяних до викладання циклу дисциплін, що забезпечують спеціальні (фахові) компетентності бакалавра, є визнаними професіоналами з досвідом практичної роботи за фахом.
Матеріально-технічне забезпечення	Виконання освітньо-професійної програми у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним забезпеченням, що відповідає вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та створює умови для набуття студентами спеціальних компетентностей: навчальні корпуси; навчальні та навчально-наукові лабораторії; комп'ютерні класи; гербарна лабораторія; музеї анатомії людини та зоології; гуртожитки; пункти харчування; база практик табору «Гарт» СНУ імені Лесі Українки; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; мультимедійне обладнання; спортивний зал, спортивні майданчики. Студентам створені комфортні умови для навчання та проживання у гуртожитках. Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання інформаційного пакету навчально-методичних матеріалів в системі управління навчанням Moodle та Office 365 СНУ імені Лесі Українки, офіційний сайт СНУ імені Лесі Українки http://eenu.edu.ua ; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; наукова бібліотека, авторський доробок науково-педагогічних працівників. Навчально-методичне забезпечення засновано на розроблених для кожної дисципліни навчальних програм. В наявності завдання для самостійної роботи студентів, методичні рекомендації для виконання та захисту курсової роботи. Критерії оцінювання знань та вмінь студентів розроблено для поточного, семестрового та підсумкового контролю з кожної дисципліни, а також для Державної атестації.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між СНУ імені Лесі Українки та університетами України. Регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки від 2 жовтня 2017 р. (https://ed.eenu.edu.ua/upload/docs/1044/3820f4a0ce8ce37f727d0df260c5c46f.pdf) (зі змінами та доповненнями внесеними рішенням Вченої ради від 29.05.2019 р., протокол № 6).
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між СНУ імені Лесі Українки та навчальними закладами країн-партнерів; обмін на основі двосторонніх договорів між СНУ імені Лесі Українки на навчальними

	зкладами країн-партнерів зі власної ініціативи студента за наявності індивідуального запрошення з вищих навчальних закладів і наукових установ з інших країн. Регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки від 2 жовтня 2017 р. (https://ed.eenu.edu.ua/upload/docs/1044/3820f4a0ce8ce37f727d0df260c5c46f.pdf) (зі змінами та доповненнями внесеними рішенням Вченої ради від 29.05.2019 р., протокол № 6).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачене

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

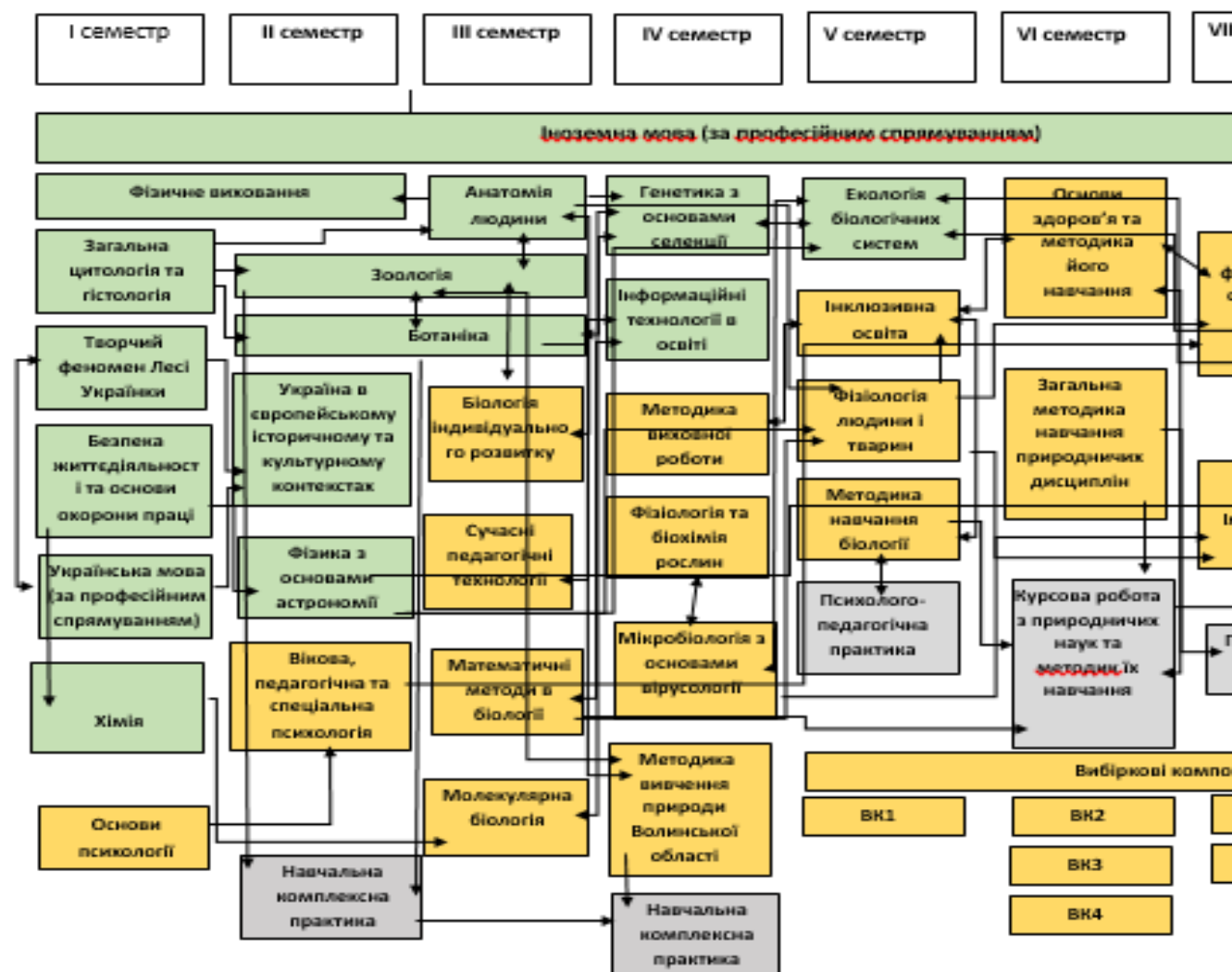
2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д (номер з/п)	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики)	Кількість кредитів / годин	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Україна в європейському історичному та культурному контекстах	4/120	екзамен
ОК 2	Українська мова (за професійним спрямуванням) / Іноземна мова за професійним спрямуванням)*	4/120	екзамен
ОК 3	Іноземна мова (за професійним спрямуванням) / Українська мова (за професійним спрямуванням)*	10/300	2 заліки; 2 екзамени
ОК 4	Інформаційні технології в освіті	3/90	залік
ОК 5	Фізичне виховання	2/60	залік
ОК 6	Творчий феномен Лесі Українки	2/60	залік
ОК 7	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	4/120	залік
ОК 8	Фізика з основами астрономії	6/180	екзамен
ОК 9	Зоологія	11/330	2 екзамени
ОК 10	Ботаніка	11/330	2 екзамени
ОК 11	Анатомія людини	4/120	екзамен
ОК 12	Загальна цитологія та гістологія	7/210	екзамен
ОК 13	Генетика з основами селекції	4/120	екзамен
ОК 14	Екологія біологічних систем	4/120	екзамен
ОК 15	Хімія	7/210	екзамен

Разом		83/2490	
2. Цикл професійної підготовки			
ОК 16	Педагогіка	6/180	екзамен
ОК 16.1	Сучасні педагогічні технології	3/90	
ОК 16.2	Методика виховної роботи	3/90	
ОК 17	Психологія	6/180	екзамен
ОК 17.1	Основи психології	3/90	
ОК 17.2	Вікова, педагогічна та спеціальна психологія	3/90	
ОК 18	Інклюзивна освіта	3/90	залік
ОК 19	Фізіологія та біохімія рослин	6/180	екзамен
ОК 20	Фізіологія людини і тварин	7/210	екзамен
ОК 21	Біологія індивідуального розвитку	4/120	екзамен
ОК 22	Математичні методи в біології	3/90	залік
ОК 23	Мікробіологія з основами вірусології	5/150	екзамен
ОК 24	Імунологія	4/120	екзамен
ОК 25	Молекулярна біологія	4/120	екзамен
ОК 26	Біогеографія	3/90	екзамен
ОК 27	Методика навчання біології	5/150	екзамен
ОК 28	Основи здоров'я та методика їх навчання	4/120	екзамен
ОК 29	Загальна методика навчання природничих дисциплін	4/120	екзамен
ОК 30	Сучасні концепції природознавства	3/90	екзамен
ОК 31	Вікова фізіологія з основами гігієни	4/120	екзамен
ОК 32	Навчальна комплексна практика	8/240	2 заліки
ОК 33	Методика вивчення природи Волинської області	4/120	залік
ОК 34	Психолого-педагогічна практика	3/90	залік
ОК 35	Педагогічна практика	9/270	залік
ОК 36	Курсова робота з біології, здоров'я людини, природознавства та методик їх навчання	2/60	залік
Разом		97/2910	
Загальний обсяг загальних і професійних компонент		180/5400	
3. Цикл вибірових дисциплін			
ВК 1	Вибіркова навчальна дисципліна 1	6/180	залік
ВК 2	Вибіркова навчальна дисципліна 2	7/210	залік
ВК 3	Вибіркова навчальна дисципліна 3	7/210	залік
ВК 4	Вибіркова навчальна дисципліна 4	6/180	залік
ВК 5	Вибіркова навчальна дисципліна 5	7/210	залік
ВК 6	Вибіркова навчальна дисципліна 6	7/210	залік
ВК 7	Вибіркова навчальна дисципліна 7	6/190	залік
ВК 8	Вибіркова навчальна дисципліна 8	7/210	залік
ВК 9	Вибіркова навчальна дисципліна 9	7/210	залік
Загальний обсяг вибірових компонент		60/1800	
Загальний обсяг освітньої програми		240/7200	
Комплексний екзамен з біології, здоров'я людини, природознавства та методик їх навчання			

* для іноземних студентів та осіб без громадянства

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів освітнього рівня бакалавра середньої освіти зі спеціалізації «Середня освіта. Біологія, природознавство та здоров'я людини» – Комплексний екзамен з біології, здоров'я людини, природознавства та методик їх навчання. Атестація здійснюється державною екзаменаційною комісією відкрито і публічно відповідно до «Положення про державну екзаменаційну комісію щодо атестації осіб, які здобувають освітні ступені бакалавра, магістра» (<https://ed.eenu.edu.ua/upload/docs/1033/a5051619dd7f5a53ebd160e7c2c91660.pdf>) згідно з визначеними навчальним планом термінами за графіком роботи, затвердженим відповідно цього Положення.

Програма комплексного державного іспиту складається на підставі освітньо-професійної програми «Середня освіта. Біологія, природознавство, здоров'я людини» з метою оцінки результатів навчання та компетентностей випускників. Відповідно до «Положення про державну екзаменаційну комісію щодо атестації осіб, які здобувають освітні ступені бакалавра, магістра» у зміст програми «Комплексного екзамену з біології, здоров'я людини, природознавства та методик їх навчання» включені запитання, що розкривають специфіку педагогічної складової обраної спеціальності та містять аналіз існуючих новітніх педагогічних технологій та їх практичне використання у професійній діяльності.

Програма державного іспиту та форма проведення іспиту (усна) затверджена кафедрами фізіології людини і тварин, зоології, ботаніки і методики викладання природничих наук, гарантом освітньої програми та Вченою радою факультету. Структура державного екзамену, критерії оцінки знань студентів погоджуються кафедрами і Вченою радою факультету та доводяться до студентів (<https://ed.eenu.edu.ua/upload/docs/1033/a5051619dd7f5a53ebd160e7c2c91660.pdf>). Програма державного іспиту оприлюднюється на веб-сторінці факультету не пізніше ніж за півроку до проведення державної атестації.

Завершуються атестація видачою документа встановленого зразка про присудження студенту ступеня бакалавра із присвоєнням із присвоєнням кваліфікації; Вчитель біології, природознавства та основ здоров'я закладу загальної середньої освіти

**4. Матриця відповідності загальних (ЗК) та фахових (ФК) компетентностей
компонентам освітньо-професійної програми**

Освітні компоненти (ОК)	Інтег- ральна компетен- тність	Загальні компетентності (ЗК)										Фахові компетентності (ФК)														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ОК 1	+		+	+		+							+								+					
ОК 2	+		+	+							+					+					+			+		
ОК 3	+				+					+						+	+					+				
ОК 4	+						+			+									+			+				
ОК 5	+					+					+														+	+
ОК 6	+			+		+							+											+		
ОК 7	+						+				+															+
ОК 8	+	+				+		+				+	+	+		+		+								
ОК 9	+	+				+		+				+	+	+	+	+		+		+						
ОК 10	+	+				+		+				+	+	+	+	+		+		+						
ОК 11	+	+				+						+	+	+	+			+								
ОК 12	+	+				+		+				+	+	+	+			+								
ОК 13	+	+				+		+				+	+			+		+		+						
ОК 14	+	+	+			+		+			+	+	+	+	+					+						
ОК15	+	+				+		+		+		+	+			+		+								+
ОК 16	+	+	+			+			+	+			+						+	+		+	+	+		
ОК 16.1	+	+	+			+			+	+												+	+	+		
ОК 16.2	+	+							+	+			+						+	+						
ОК 17	+						+	+	+		+						+					+	+	+	+	
ОК 17.1	+						+	+	+		+											+	+	+		
ОК 17.2	+							+	+		+						+					+	+	+	+	
ОК 18	+					+		+	+		+												+	+		+
ОК 19	+	+				+	+	+		+		+	+	+		+		+								
ОК 20	+	+				+	+	+		+		+	+	+		+		+								+

OK 21	+	+				+	+	+				+			+	+										
OK 22	+						+	+		+						+		+								
OK 23	+	+				+	+	+				+	+	+	+	+		+								
OK 24	+	+				+	+	+				+	+	+		+		+								
OK 25	+	+				+	+	+				+		+		+		+								
OK 26	+	+				+	+	+				+	+	+	+				+							
OK 27	+	+				+	+		+	+		+	+				+		+		+	+	+	+		
OK 28	+	+								+	+		+					+			+	+		+	+	
OK 29	+						+	+		+		+	+				+		+	+	+	+	+	+		
OK 30	+	+				+						+	+	+	+					+						
OK 31	+	+						+			+		+		+		+					+			+	+
OK 32	+	+					+	+				+	+			+	+	+								
OK 33	+						+	+		+		+				+				+						
OK 34	+						+		+	+	+						+				+	+	+	+	+	
OK 35	+						+		+	+	+	+					+				+	+	+		+	+
OK 36	+			+	+		+	+		+		+				+	+	+								

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

Освітні компоненти (ОК)	Програмні результати навчання (ПРН)																		
	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19
ОК 1	+						+												
ОК 2							+	+					+					+	
ОК 3								+						+			+		
ОК 4						+						+		+					
ОК 5					+	+													
ОК 6	+						+										+		
ОК 7					+										+				
ОК 8			+							+					+				
ОК 9		+	+							+					+				
ОК 10		+	+							+					+				
ОК 11		+	+				+			+									
ОК 12		+	+						+	+									
ОК 13		+	+				+			+									
ОК 14			+				+			+					+				
ОК15			+							+	+				+	+			
ОК 16				+		+	+						+					+	+
ОК 16.1				+		+	+						+						+
ОК 16.2				+		+	+						+					+	
ОК 17				+												+		+	
ОК 17.1				+												+		+	
ОК 17.2				+												+		+	
ОК 18				+		+												+	
ОК 19		+	+						+	+				+					

OK 20		+	+						+	+				+					
OK 21			+							+									
OK 22												+		+					
OK 23		+	+				+		+	+				+					
OK 24			+						+	+	+								
OK 25			+						+	+	+								
OK 26			+				+			+	+								
OK 27						+					+		+			+	+	+	+
OK 28				+	+						+				+		+		
OK 29						+					+		+			+	+	+	+
OK 30		+								+	+								
OK 31			+	+	+										+				
OK 32							+		+	+					+				
OK 33			+			+	+												
OK 34				+									+			+		+	
OK 35					+	+				+					+	+	+	+	+
OK 36			+					+	+					+			+		

Гарант освітньої програми

Олена ДМИТРОЦА

